

8 FYSM300 Materials physics I, Materiaalifysiikka I, Midterm 1, Välikoe 1 18.3.2011

Four hours of time, answer all questions. Neljä tuntia aikaa, vastaa kaikkiin kysymyksiin. Kysymykset suomeksi englanninkielisten perässä! Kysymyksiin saa vastata englanniksi tai suomeksi.

8.1

Explain briefly:

- (a) Draw the conventional unit cell of a fcc lattice. Why is it a common crystal structure in nature?
- (b) Why is there a peak in phonon thermal conductivity as a function of temperature?
- (c) How does a covalent bond form? Also explain what is the bonding and antibonding orbital.
- (d) What is the difference between a Bravais and a non-Bravais lattice?
- (e) What is a phonon and how can you prove its existence experimentally?
- (f) Why are X-rays a good way to probe structural properties of materials? Give at least two reasons.

8.2

Essay: Experimental determination of crystal structure: principles and different techniques

8.3

- (a) Let's consider the hexagonal 2D Bravais lattice with a lattice constant a . What are its primitive translation vectors, what is the general vector describing all lattice points, what is the area of the primitive unit cell? Make a drawing of the Wigner-Seitz unit cell (lattice point at the origin)
- (b) Derive the reciprocal lattice vectors of the hexagonal 2D lattice, draw the primitive vectors and also draw the first Brillouin zone. What type of lattice is the reciprocal lattice?
- (c) Why is hexagonal 2D lattice important, even when one considers 3D lattices?

8.4

- (a) Derive the expression for the phonon density of states $g_P(\omega)$ for acoustic phonons in the Debye approximation, i.e. when all the three acoustic branches have linear dispersion relations $\omega_i(\mathbf{k})$ ($\omega_L = c_L k$, $\omega_{T1} = \omega_{T2} = c_T k$). You could use the definition

$$g_P(\omega)d\omega = \frac{V}{(2\pi)^3} \int_{\omega}^{\omega+d\omega} d\mathbf{k}. \quad (14)$$

- (b) Derive the expression for the heat capacity of acoustic phonons in the low temperature limit ($k_B T \ll \hbar\omega_D$), where ω_D is the Debye-frequency determined by the condition that it is the maximum frequency for the modes:

$$3N = \int_0^{\omega_D} g_P(\omega)d\omega = \frac{V}{(2\pi^2)} \left(\frac{1}{c_L^3} + \frac{2}{c_T^3} \right) \int_0^{\omega_D} \omega^2 d\omega, \quad (15)$$

where N is the number of atoms. Remember that the heat capacity C_V can be calculated from $C_V = \partial U(\omega, T)/\partial T$, and that the internal energy $U(\omega, T)$ is

$$U(T) = \int_0^{\omega_D} g_P(\omega)\epsilon(\omega, T)d\omega, \quad (16)$$

where $\epsilon(\omega, T) = \hbar\omega(\langle n \rangle + 1/2)$ is the thermal energy of a harmonic oscillator with thermal Bose-Einstein occupation number $\langle n \rangle = 1/[\exp(\hbar\omega/(k_B T)) - 1]$. You may need to know that

$$\int_0^\infty dx \frac{x^3}{e^x - 1} = \frac{\pi^4}{15}. \quad (17)$$

8.5

Selitää lyhyesti:

- (a) Piirrä fcc hilan tavallinen yksikkökoppi (conventional unit cell). Miksi se on yleinen hilarakenne luonnossa?
- (b) Miksi fononien lämmönjohtuvuudessa on maksimi lämpötilan funktiona?
- (c) Miten kovalenttinen sidos syntyy? Selitää myös mitä ovat sitova ja hajottava orbitaali.
- (d) Mikä on Bravais ja ei-Bravaishilan välinen ero?
- (e) Mikä on fononi, ja miten voit kokeellisesti todistaa sen olemassaolon?
- (f) Miksi röntgensäteillä on hyvä tutkia materiaalien rakennetta? Anna ainakin kaksi syytä.

8.6

Essee: Kiderakenteiden kokeellinen määrittäminen: periaatteet ja erilaiset tekniikat

8.7

- (a) Tarkastellaan heksagonaalista 2D Bravais-hilaa, jolla on hilavakio a . Mitkä ovat sen primitiiviset siirtovektorit, mikä on yleinen vektori joka kuvailee kaikki hilapisteet ja mikä on yksikkökopin ala? Piirrä Wigner-Seitz yksikkökoppi (hilapiste origossa)
- (b) Laske heksagonaalisen 2D hilan käänneishilavektorit, piirrä primitiivivektorit sekä ensimmäinen Brillouinin vyöhyke. Mikä hilatyppi käänneishila on?
- (c) Miksi heksagonaalinen 2D hila on tärkeä jopa 3D hilojen tapauksessa?

8.8

- (a) Johda lauseke akustisten fononien tilatiheydelle $g_P(\omega)$ Debye-approximaatiossa, eli kun kaikilla akustisilla moodelilla on lineaarinen dispersiorelaatio $\omega_i(\mathbf{k})$ ($\omega_L = c_L k$, $\omega_{T1} = \omega_{T2} = c_T k$). Voit käyttää esim. määritelmää

$$g_P(\omega)d\omega = \frac{V}{(2\pi)^3} \int_\omega^{\omega+d\omega} dk. \quad (18)$$

- (b) Johda lauseke akustisten fononien lämpökapasiteetille matalissa lämpötiloissa ($k_B T \ll \hbar\omega_D$, missä ω_D on Debye-taajuus, joka määritellään moodien suurimpana taajuutena):

$$3N = \int_0^{\omega_D} g_P(\omega)d\omega = \frac{V}{(2\pi^2)} \left(\frac{1}{c_L^3} + \frac{2}{c_T^3} \right) \int_0^{\omega_D} \omega^2 d\omega, \quad (19)$$

missä N on atomien määrä. Muista että lämpökapasiteetin C_V voi laskea $C_V = \partial U(\omega, T)/\partial T$, ja että sisäenergia $U(\omega, T)$ on

$$U(T) = \int_0^{\omega_D} g_P(\omega)\epsilon(\omega, T)d\omega, \quad (20)$$

missä $\epsilon(\omega, T) = \hbar\omega(\langle n \rangle + 1/2)$ on harmonisen oskillaattorin terminen energia ja $\langle n \rangle = 1/[\exp(\hbar\omega/(k_B T)) - 1]$ on Bose-Einstein miehitysluku. Voit myös tarvita tietoa $\int_0^\infty \frac{x^3}{e^x - 1} = \frac{\pi^4}{15}$.